

TELAKANOMISTAJAN JA TOIMINNANHARJOITTAJAN TURVALLISUUSOHJE

Sisällysluettelo

1 Yleistä	2
1.1 Vaarojen arviointi	2
1.2 Veneen tietokortti	2
1.3 Pelastussuunnitelma	2
1.4 Veneiden sijoittelu	2
1.5 Syttyvät nesteet	3
1.6 Kaasupullot	3
1.7 Akut	3
1.8 Räjähdyssuojasiasiakirja	3
1.9 Alueella liikkuminen	3
1.10 Poistumisturvallisuus ja tiloissa oleskelu	3
1.11 Lumikuormat	3
1.12 Vakuuttaminen	3
2 Säilytystilojen vaatimukset	3
2.1 Palosuojaus	4
2.1.1 Alkusammutuskalusto	4
2.1.2 Automaattinen sammutuslaitteisto	4
2.1.3 Automaattinen paloilmoin	4
2.1.4 Paloilmaisu	4
2.2 Rikosturvallisuus	4
2.2.1 Rakenteellinen murtosuojaus	4
2.2.2 Murtohälytysjärjestelmä	4
2.2.3 Kameravalvonta	4
2.2.4 Aitaus	5
2.2.5 Valaistus	5
2.2.6 Vartiointi	5
2.2.7 Avainturvallisuus	5
3 Venekorjaustilojen vaatimukset	5
3.1 Tulityöt	5
3.2 Kemikaalit	5
3.3 Jätteet	6
3.4 Korkealla työskentely	6
3.5 Nostolaitteet ja nostoapuvälineet	6
4 Veneen omistajan turvallisuusohje - liite	7

Tämä on Finanssiala ry:ssä laadittu turvallisuusohje.
Ohjeen tavoitteena on lisätä turvallisuutta ja ehkäistä vahinkoja.

Telakanomistajan ja toiminnanharjoittajan turvallisuusohje

Tulipalon sattuessa venetelakalla tai -korjaamolla on lopputuloksena usein täystuho. Tuli leviää veneestä toiseen nopeasti, ellei sitä sammuteta heti.

Säilytyspaikkojen suunnittelulla ja turvallisuussuunnitelmien laatimisella sekä niiden noudattamisella voidaan ennalta ehkäistä omaisuus- ja henkilövahinkoja.

Venetelakka voidaan suojata rakenteellisella murtosuojauksella, vartioinnilla, teknisellä valvonnalla, aitaamalla alue, valaistuksella, kulunvalvonnalla ja omaisuuden turvamerkinnällä.

Tämä turvallisuusohje on laadittu ammattimaiseen venetelakka ja –korjaamotoimintaan. Turvallisuusohje antaa ohjeita palo-, omaisuusrikos- ja henkilöriskien minimoimiseksi.

1 Yleistä

1.1 Vaarojen arviointi

Työturvallisuuslain mukaan työnantajilla on velvollisuus selvittää, tunnistaa ja arvioida työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle aiheutuvat haitat ja vaarat. Tämä riskien arviointi ja hallinta ovat osa työpaikan turvallisuustoimintaa ja tarkoittaa käytännössä sitä, että työpaikalla esiintyvät ergonomiset-, fysikaaliset-, kemikaaliset-, psyykkiset- sekä mahdolliset tapaturmariskit on tunnistettu ja niiden vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi on olemassa suunnitelma käytännön toimenpiteistä.

1.2 Veneen tietokortti

Telakan toiminnanharjoittajalla tulee olla jokaisesta veneestä tietokortti. Tietokortissa tulee olla veneen tärkeimmät tiedot, kuten sarjanumerot (CIN koodi) ja tiedot talven aikana tehtävistä huolto- ja korjaustoimenpiteistä. Tietokortti voi samalla toimia kirjallisena talvisäilytyssojimuksena.

Tietokortit tulee säilyttää lukitussa tilassa ja eri palo-osastossa kuin veneet.

Telakan toiminnanharjoittajan tulee luovuttaa säilytyspaikan haltijoille riittävät tiedot telakan turvallisuusasioista.

1.3 Pelastussuunnitelma

Venetelakalle ja –korjaamolle tulee tehdä pelastussuunnitelma. Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen tai kohteen haltija. Jos rakennuksessa toimii useita toiminnanharjoittajia, rakennuksen haltijan tulee laatia pelastussuunnitelma yhteistyössä toiminnanharjoittajien kanssa. Pelastussuunnitelma tulee päivittää toiminnan muuttuessa.

Toiminnanharjoittajan tulee jakaa yhteenveto pelastussuunnitelmasta venepaikan haltijoille.

1.4 Veneiden sijoittelu

Veneet tulee sijoittaa ulkona kortteleittain siten, että kuhunkin veneeseen päästään käsiksi suoraan pelastustieltä. Pelastustien leveyden tulee olla viranomaisen vaatimusten mukainen, jotta paloauto mahtuu kääntymään risteävälle pelastustielle. Pelastustien tulee kuitenkin olla vähintään 8 metriä.

Oikealla sijoittelulla voidaan myös ehkäistä rikosvahinkoja.

1.5 Syttyvät nesteet

Syttyville nesteille tulee olla telakalla erillinen palo-osastoitu tila. Syttyvien nesteiden säilyttäminen venetelakalla voi edellyttää pelastusviranomaiselle annettavaa ilmoitusta. Pelastuslaitoksen kanssa on selvitettävä, vaatiiko syttyvän materiaalin säilyttäminen ilmoitusta.

1.6 Kaasupullot

Kaasupullot tulee poistaa telakoitavista veneistä telakoitumisen alkaessa. Kaasupulloja on mahdollisuus säilyttää telakka-alueella niille osoitetussa paikassa. Mikäli näiden määrä on yli 200 kg, tästä ilmoitettava pelastuslaitokselle. Pelastuslaitos asettaa vaatimukset kaasupullojen säilytykselle.

1.7 Akut

Veneen akkukengät on irrotettava talvisäilytyksen ajaksi tai virrat katkaistava pääkytkimillä. Akkuja tulee ladata valvotussa olosuhteissa, eikä niitä pidä jättää latautumaan valvomatta.

1.8 Räjähdyssuojausasiakirja

Toiminnanharjoittajan tulee selvittää räjähdysvaaran olemassaolo, räjähdysten estäminen ja suojautuminen ja laatia tarvittaessa ATEX-räjähdyssuojausasiakirja.

1.9 Alueella liikkuminen

Pääsy alueelle ja alueella liikkuminen tulee olla valvottua. Valvonta voidaan tehdä teknisenä tai henkilön tekemänä.

1.10 Poistumisturvallisuus ja tiloissa oleskelu

Säilytystilasta tulee järjestää helppokulkuiset ulosmenokäytävät veneiden väliin. Nämä tulee merkitä merkkivaloilla ja/tai poistumisreittipasteilla.

Ulos johtavien ovien tulee olla helposti avattavissa. Ovia tulee olla riittävästi, jotta ulos johtava reitti ei muodostu liian pitkäksi.

Veneessä yöpyminen on kielletty.

1.11 Lumikuormat

Ihmisille tai säilytettävälle omaisuudelle vaaraa aiheuttavat lumikuormat tulee poistaa rakennusten, rakennelmien ja peitteiden päältä.

1.12 Vakuuttaminen

Telakan toiminnanharjoittajan tulee huolehtia telakan riittävästä vakuutusturvasta. Veneenomistajien kanssa tulee käydä läpi mitä telakan toiminnanharjoittajan ja mitä veneen omistajan tulee vakuuttaa.

2 Säilytystilojen vaatimukset

Rakennuksen käyttötarkoitus tulee varmistaa rakennuslupa-asiakirjoista tai rakennuslupa- viranomaiselta ennen toiminnan aloitusta. Viranomaisvaatimukset määrittävät vähimmäisvaatimukset rakenteelliselle paloturvallisuudelle. Tuotanto- ja varastorakennusten paloturvallisuusohjeet on kuvattu Ympäristöministeriön Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa E2.

Vakuutusyhtiö voi edellyttää viranomaisvaatimuksia tiukempia suojausvaatimuksia.

2.1 Palosuojaus

2.1.1 Alkusammutuskalusto

Alkusammutuskalustoa tulee olla vähintään pelastusviranomaisen vaatima määrä ja ne tulee sijoittaa pelastusviranomaisen vaatimalla tavalla.

2.1.2 Automaattinen sammutuslaitteisto

Mikäli viranomainen tai vakuutusyhtiö edellyttää, on telakka varustettava automaattisella sammutuslaitteistolla. Automaattinen sammutuslaitteisto toteutetaan ohjeen CEA 4001 tai standardin SFS-EN 12845 mukaan.

2.1.3 Automaattinen paloilmoitin

Mikäli viranomainen tai vakuutusyhtiö edellyttää, on telakka varustettava automaattisella paloilmoittimella. Automaattinen paloilmoitin toteutetaan ohjeen ST1 Paloilmoittimien suunnittelu, asennus, huolto ja kunnossapito 2009 (2010) ja/tai standardisarjan SFS-EN 54 Paloilmoittimet mukaan.

2.1.4 Paloilmaisuus

Alueen rakennuksiin ja soveltuvin osin varastotiloihin on asennettava paloilmaisuuslaitteisto, mikäli näissä ei ole automaattista paloilmoitinta. Ilmaisimien hälytystieto on siirrettävä vartioimisliikkeen valvomoon. Paloilmaisimet voidaan kytkeä murtohälytysjärjestelmään.

2.2 Rikosturvallisuus

2.2.1 Rakenteellinen murtosuojaus

Rakennuskohteen tulee täyttää murtosuojausvaatimukset. Vaatimukset on esitetty Finanssiala ry:n (FA) rakenteellisessa murtosuojausohjeessa 2. Ohjeen mukaisesti ovissa on oltava käyttölukko ja varmuuslukko sekä ikkunoiden ja aukkojen sekä seinärakenteiden on oltava murtosuojattuja.

2.2.2 Murtohälytysjärjestelmä

Hälytysjärjestelmällä on suojattava vähintään telakkarakennukset, korjaamo ja varastorakennukset.

Murtohälytysjärjestelmä tulee rakentaa FA:n murtohälytysjärjestelmät ja –palvelut ohjeen vähintään tason 2 vaatimusten mukaan. Taso 2 edellyttää ovien ja tilan valvontaa. Hälytystieto on siirrettävä vartioimisliikkeen valvomoon.

2.2.3 Kameravalvonta

Alue on varustettava kameravalvonnalla, kun vakuutusyhtiö sitä edellyttää tai ulkoalueella säilytetään suuria omaisuusmääriä.

Aktiivisessa kameravalvonnassa tekninen valvontajärjestelmä aiheuttaa hälytyksen joka aktivoi kuvansiirron vartioimisliikkeen valvomoon.

Passiivisessa kameravalvontajärjestelmässä vartioimisliike tekee kamerakierroksia määrättyinä aikoina tai kuva tallentuu tallentimelle.

Kameravalvonnan K-menetelmää soveltuu järjestelmän suunnitteluun.

2.2.4 Aitaus

Telakka- ja korjaamoalue on aidattava tai ulkopuolisten pääsy alueelle on muuten estettävä. Aitaus tulee tehdä FA:n ohjeen, ulkona säilytettävä omaisuus, mukaan.

2.2.5 Valaistus

Telakka-alue on valaistava. Valaistuksen suunnittelussa on huomioitava kameravalvonnan tarvitsema valo. Osa valaistuksesta voi olla liikeilmaisimien ohjaamaa kohdevalaistusta.

2.2.6 Vartiointi

Telakalle on suositeltavaa järjestää vartiointi telakan toiminta-aikojen ulkopuolella.

2.2.7 Avainturvallisuus

Avaimet saa luovuttaa vain veneen säilytyspaikan haltijalle ja käynti säilytystilaan tulee olla valvottu.

3 Venekorjaustilojen vaatimukset

Venekorjaamoa koskevat samat turvallisuusvaatimukset kuin veneiden säilytystiloja. Seuraavat vaatimukset koskevat erityisesti venekorjaustiloja.

Telakan toiminnanharjoittajan on annettava kirjalliset ohjeet veneen haltijalle mitä korjaustöitä talvisäilytyksessä olevalle veneelle saa tehdä ja mitä ei saa tehdä.

Venekorjaamon tulee olla erillinen palo-osasto. Korjaus- ja kunnostustyöt tulee tehdä korjaamotiloissa, ei veneiden säilytystiloissa. Laminointityöt tulee tehdä erikseen korjaamalla tai telakalla siihen suunnitellussa tilassa valvotuissa olosuhteissa. Laminointitöitä tehdessä tulee huolehtia riittävästä ilmanvaihdosta.

Maalit, hartsit, kovettajat, liuottimet ja lakat on järjestettävä omaan palomääräykset täyttävään huoneeseen tai tilaan, missä niitä käsitellään ja varastoidaan.

Käytettäessä lisälämmittimiä tulee niiden olla öljytäytteisiä sähköpattereita. Lisävalaisimien käytössä tulee olla erityisen huolellinen. Valaisimen vaatimaa suojaetäisyyttä syttyviin materiaaleihin tulee aina noudattaa.

Venettä korjattaessa kytketään sen oma sähköjärjestelmä irti irrottamalla akkukengät.

3.1 Tulityöt

Tulityöt ovat kiellettyjä veneiden säilytyshalleissa. Tulitöiden tekemiseksi vene tulee siirtää joko ulkotilaan erilleen muista veneistä tai erilliseen palo-osastoituu halliin, jossa työ voidaan turvallisesti suorittaa.

Hitsaus, poltto-, kaari- ja laikkaleikkaus, metallien hionta, kaasupolttimen, kuumailmapuhaltimen ja avotulen käyttö on sallittua vain vakituisella tulityöpaikalla.

Mikäli tulitöitä joudutaan tekemään tilapäisellä tulityöpaikalla, tulitöiden turvallisuusasiat on toteutettava FA:n tulityöt turvallisuusohjeen mukaisesti.

3.2 Kemikaalit

Työntekijöille on annettava riittävä tieto kemikaalien vaarallisuudesta, käsittelystä ja varastoinnista, suojavarusteista, ensiavusta sekä jätteenkäsittelystä. Työpaikalla käytettävistä kemikaaleista on oltava käyttöturvallisuustiedotteet, joita säilytetään ko. kemikaalin käyttöpaikan välittömässä läheisyydessä.

3.3 Jätteet

Itsestään syttyvät vernissa-, pellavaöljy- ja liuotinrätit on vietävä niille varattuihin metallisiin kannella varustettuihin jäteastioihin. Jäteastiat tulee tyhjentää päivittäin rakennuksen ulkopuolella oleviin jätteiden keräysastioihin. Nämä astiat sijoitetaan vähintään 8 metrin etäisyydelle rakennuksesta mahdollisen palon leviämisen estämiseksi rakennukseen.

Muut roskat tulee viedä huolto- ja korjaustöiden jälkeen niille erikseen varattuihin paikkoihin. Jäteastiat tulee sijoittaa FA:n tuhopolttojen torjunta –ohjeen mukaisesti.

3.4 Korkealla työskentely

Työssä tulee käyttää työtelinettä. Työtaso, jonka korkeus on yli kaksi metriä, tulee aina varustaa 1 metrin korkuisella kaiteella, 0,5 metrin korkeudella olevalla välikaiteella sekä 10 cm:n korkuisella jalka-/potkulistalla.

Työskentely tikkailla on sallittu ainoastaan kun tehdään väliaikaista työtä. Työturvallisuuslain lisäksi korkealla työskentelystä löytyy lisätietoa valtioneuvoston asetuksesta rakennustyön turvallisuudesta.

3.5 Nostolaitteet ja nostoapuvälineet

Työnantaja vastaa nostolaitteiden ja nostoapuvälineiden turvallisuudesta ja tarkastamisesta. Nostolaitteet, jotka nostavat yli 500 kg tulee tarkastaa vuosittain valtuutetun tarkastusyrittäjän toimesta. Tämä koskee siis myös trukkeja. Nostoapuvälineiden kunto tulee tarkastaa säännöllisesti ja ne tulee merkitä yksilöllisesti. Tarkastuksen voi suorittaa yrittäjä, hänen palveluksessaan oleva henkilö tai valtuutettu tarkastusyrittäjä. Tarkastusmerkinnät tulee dokumentoida yksilöllisesti. Vaurioitunutta, tai sellaista nostoapuvälinettä, josta puuttuu identifiointia tai suurinta sallittua kuormaa osoittava merkintä ei saa käyttää.

4 Veneen omistajan turvallisuusohje - liite

Talvisäilytyksen ajaksi veneestä tulee poistaa kaasupullot, irralliset polttoainesäiliöt, muut palavat nesteet ja pyrotekniset välineet, kuten hätäraketit, savut, soihdut. Mikäli näitä säilytetään telakan alueella, tulee ne säilyttää telakanpitäjän osoittamassa paikassa.

Veneen akkukengät on irrotettava talvisäilytyksen ajaksi tai virrat katkaistava pääkytkimillä. Akkuja tulee ladata valvotussa olosuhteissa, eikä niitä pidä jättää latautumaan valvomatta.

Telakan sähköverkkoon saa kytkeä ainoastaan vikavirtasuojalla varustettuja sähkölaitteita tai maasähköjärjestelmiä.

Lisälämmittimen tulee olla öljytäytteinen sähköpatteri. Lisälämmitintä ei saa jättää valvomatta ja sen käytöstä tulee sopia telakanpitäjän kanssa.

Ulkotiloissa tulee käyttää roiskevedenpitäviä suojamaadoitettuja pistorasioita ja jatkojohtoja. Kelallinen sähköjohto tulee purkaa kelalta ennen käyttöä.

Valaisuun tulee käyttää loisteputki- tai led-valaisinta.

Veneiden säilytyshalleissa ja veneissä ei saa tupakoida.

Veneen ympäristö tulee pitää siistinä. Jätteet tulee viedä huolto- ja korjaustöiden jälkeen niille erikseen varattuihin paikkoihin.

Veneessä ei saa olla polttoainevuotoja. Polttoainejärjestelmän huollon yhteydessä tulee noudattaa erityistä huolellisuutta. Huoltotöitä tekevän tulee omata taito korjata polttoainejärjestelmiä. Vuotanut polttoaine tulee poistaa välittömästi imeytämällä se sopivaan materiaaliin. Imeytetty polttoaine tulee viedä sille kuuluvaan jäteastiaan.

Perämoottori tulee lukita kiinni veneeseen, ellei sitä säilytetä erillisessä lukitussa tilassa. Navigointi- ja muu irtain elektroniikka tulee poistaa veneestä ja säilyttää erillisessä lukitussa tilassa. Perämoottorin tunnistetiedot mukaan lukien sarjanumero tulee merkitä omaan venekorttiin. Venekortin tiedot tulee merkitä myös venetelakan veneen tietokorttiin.

Polttoaineiden säilyttäminen veneessä on kielletty muualla kuin veneen kiinteässä polttoainetankissa. Polttoainetankkien tyhjentäminen ja täyttäminen säilytyshallissa on kielletty.

Telakoinnin aikana tehtävät korjaus- ja huoltotyöt tulee suunnitella etukäteen. Telakan pitäjällä on vaatimuksia sallittujen töiden tekemiseen. Telakan pitäjällä tulee olla tieto veneen korjaus- ja huoltotöitä suorittavista henkilöistä. Huoltotöiden yhteydessä ei saa käyttää lisälämmitintä tai kipinöintiä aiheuttavia sähkölaitteita.

Suurissa laminoititöissä ja maalauksissa tulee käyttää ammattikorjaamoja ja heidän tilojaan.

Tulitöiden tekeminen on kielletty.

Telakointipaikka tulee sopia telakanpitäjän kanssa ja telakanpitäjän on hyväksyttävä telakointiin käytettävä venepukki.

Veneen omistajan tulee huolehtia riittävästä vakuutusturvasta. Telakka ei pääsääntöisesti vakuuta säilytettäviä veneitä.

Lisätietoja:

Rakenteellinen murtosuojausohje II, Finanssiala ry
Murtohälytysjärjestelmät ja –palvelut, Finanssiala ry
K-menetelmä, Finanssiala ry
Ulkona säilytettävä omaisuus, Finanssiala ry
Tuhopolttujen torjunta, Finanssiala ry
Tulityöt turvallisuusohje, Finanssiala ry
Rakentamismääräyskokoelma E1
Rakentamismääräyskokoelma E2
Rakentamismääräyskokoelma D2
Työturvallisuuslaki (2002/738)
Valtioneuvoston asetus kemiallisista tekijöistä työssä (2001/715)
Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta (2009/205)
Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta (2008/403)
Ympäristöministeriön asetus D2 Suomen Rakentamismääräyskokoelma, Rakennusten
sisäilmasto ja ilmanvaihto
Suomen Standardoimisliitto SFS ry
Sähkötietokortisto ST1 Paloilmoittimien suunnittelu
Turvallinen telakka, Pidä saaristo siistinä

Finanssiala ry
Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

